

Naročnina

— naša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din. — Cena malim oglasom do 30 besed 15 Din, vsaka beseda več 1 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15%, dražji. Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 27. marca 1938.

ŠTEV. 13.

Politično stanje v državi

V teku proračunske razprave v našem parlamentu, ki se je baš te dni zaključila, je bilo največje pozornosti deležno poročilo notranjega ministra dr. A. Korošca. Vzroki so razumljivi. Splošne razmere v svetu so takšne, da zahtevajo v domači hiši urejenost, pripravljenost in zbranost vseh sil, da nas čas in dogodki ne presenetijo, kar bi lahko postalo usodno za ves naš narod. Poleg tega pa smo še v času, ko prebolevamo notranjo rano — in hvala Bogu — brez hujskih posledic — to je: hrvaško vprašanje. In baš iz poročila notranjega ministra je razviden ves dejanski položaj, zato njegovo poročilo ni vzbudilo pozornosti samo v državi, temveč tudi v tujini in to pri narodih, ki odkritosrčno želijo naš napredek, kakor tudi pri onih, katerim je vsaka naša bol, ugodna postavka v njihovih temnih računih. Slednji so ob poročilu notranjega ministra bili gotovo razočarani, saj je dejanska slika naših notranjih političnih razmer le predhodna doba iz katere se bodo že mogoče jutri rodili dnevi popolnega političnega ozdravljenja. Da so naši upi upravičeni, da smo na najlepši poti do popolne sloge med tremi brati, nam pričajo besede notranjega ministra dr. A. Korošca, ki je rekel med drugim tudi sledeče:

„Omeniti moram politične razmere na Hrvaškem, o čemer se je za časa proračunske razprave v narodni skupščini največ govorilo. Mi vemo, da razmere na Hrvaškem niso najidealnejše, vemo pa tudi, da niso tako strašne kakor jih hočejo nekateri slikati: Napetost je v mnogočem popustila in je ozračje mnogo bolj pomirljivo, kakor pa je bilo pred tremi leti. Pa tudi če se dogajajo zdaj pa zdaj stvari, ki niso po volji državnih oblasti, vendar je bilo vedno dokazano, da je državna oblast v premoči in da je obvarovala spoštovanje zakonskih predpisov in avtoritete države. Hrvaško gibanje v državi se izraža v glavnem v petih raznih akcijah.

1.) *Delo bivše HSS.* Ta politična stranka formalno ne obstoji, niti ne bi mogla po zakonu obstojati, ker ima izrazito plemenski in krajevni značaj, kar je po da-

našnjih zakonih prepovedano. Ali, če organizacija ne obstoji kot stranka, se vendar ne more reči, da ni nikake politične agitacije. Nasprotno, politična agitacija se izvaja v cilju zbrati čim večje število Hrvatov na osnovi znanega sporazuma z združeno opozicijo. Tu ne gre za stranko, pač pa za neko obstoječo skupino. Njeno politično delovanje je pod budnim nadzorstvom oblasti in kadar bi ona prešla preko meje zakonitosti, tedaj državna oblast nastopa in posreduje.

2.) *Gospodarska sloga.* To je neko združeno gibanje, osnovano na zakonu o zadrugah, ki spada pod pristojnost sodišč. Kadar so se posamezni člani Gospodarske sloge v nekaj malo primerih pregrešili proti zakonu, bodisi da so poskušali prepričati dovoz življenjskih potrebščin, pod krinko, da dvignejo cene, bodisi da so poskusili organizirati bojkote in so s tem v resnici ogrožali red in mir ali zadovoljnost prebivalstva, vselej je v takih primerih državna oblast nastopila in napravila red.

3.) *Seljačka sloga.* To je prosvetna organizacija, ki dela na prosvetnem polju, v vseh smereh, posebno pa, da odpravi nepismenost. Ta organizacija je vezana na predpise zakona o združenjih, zborovanjih in posvetih in oblastem ni delala skrbi ter tudi ni dajala nikakih povodov za posredovanje.

4.) *Hrvaška kmečka zaščita* je protizakonita organizacija. Po izjavi nekaterih njenih vodilnih osebnosti je cilj te organizacije, da zaščiti Hrvate pred nasiljem in da priskoči na pomoč kmetom v primeru nezgode in drugih nesreč. Formacija te organizacije in način njenega nastopanja in delovanja so v gotovih primerih dali upravičene razloge, da verujemo v to, da ima ta organizacija tudi nek drug, čisto političen značaj, da utrpi in stopnjuje politično delo in delavnost skupine, v kateri so pristaši bivše HSS in da vpliva na politično opredelitev Hrvatov. Pristojnim banovinom sem izdal ukaz, da to nezakonito organizacijo odpravijo in da povečajo nadzorstvo tako, da se ne bi nikdar dopustilo njeno zbiranje in delovanje. Po tem mojem ukazu so bili javni nastopi te organizacije čedalje bolj redki in kolikor

jih je bilo, je vselej oblast posredovala ter se držala zakonskih mej, pa bo to tudi v bodoče delala. Pripominjam še, da dozda ni bilo ugotovljeno, da ta organizacija kot taka razpolaga z orožjem, kakor je bilo to napačno rečeno od gotove strani, pač pa so neki posamezni člani imeli razno orožje skrito in to orožje se še danes najde tu in tam pri drugih ljudeh. Orožje izhaja še iz vojnih časov, ali pa je bilo nabavljeno pozneje.

5.) *Hrvaška delovna zveza.* Ta zveza je čisto delavska organizacija, ki se bavi z izboljšanjem delavskega položaja. Tudi ta organizacija, pa čeprav je čisto socialna, tvori v političnem smislu neko skupino pristašev nekdanje HSS. Naše postopanje nasproti vsem tem organizacijam se vrši samo po odredbah zakona brez navora in brez vsakega nasilja. Mi želimo, da s svojim postopanjem in svojim delom ustvarimo na Hrvaškem takšno ozračje, da bi vsak Hrvat, če le hoče, mogel biti konstruktiven ter da bi sodeloval pri delu v korist ljudstva v naši državi. Naj bo vsak Hrvat prepričan, da je čisto navadna laž, da bi mi ne ljubili Hrvatov, da jih preganjamo, ali da jih tlačimo. Nasprotno, mi gojimo enako ljubezen do vsega našega naroda brez razlike, do Srbov, do Slovencev kakor tudi do Hrvatov. Naša politika to dokazuje in naše postopanje ni slabost, pač pa daljnosežni program, poln idealizma in poguma. Res je, da se to ne da doseči v enem ali dveh dneh ali mesecih, treba je mnogo potrpljenja, preden se prebrodijo vse težave, za katero nosijo so-krivdo tudi mnogi gospodje iz opozicije. Mi trdimo upamo, da bomo uspeli, toda kakor sem že rekel, za to je treba časa“.

V svojem ostalem govoru se je notranji minister dotaknil tudi vprašanja naših izseljencev, o čemur pa smo že na kratko poročali. Prav tako se je obširno bavil z našimi manjšinami, h koncu pa je še omenil komunizem v naši državi, kateremu bo tudi v bodoče posvetila naša oblast vso potrebno pozornost, da se ta zarodek zatire že v kali. Govor našega notranjega ministra je našel v vseh domačih pa tudi v inozemskih časopisih, največji odmev.

POLITIKA

V narodni skupščini so prejšnji teden zaključili proračunsko razpravo. H koncu so prišli na vrsto še razni amandmani. Ko se je o teh razpravljalo, je treba omeniti interpelacijo nekaterih poslancev glede dogodkov v Avstriji. Na ta vprašanja je odgovoril predsednik skupščine, ki je omenil, da je sedaj prišel čas, da bi se lahko korško vprašanje prijateljsko uredilo. Zunanji minister dr. Stojadinović bo imel v senatu kmalu priliko, da ob priliki proračunske debate pove, kakšno stališče je v tej stvari zavzela naša vlada. Pri zaključnem glasovanju o celokupnem državnem proračunu in finančnem zakonu je od 288 prisotnih narodnih poslancev glasovalo za proračun 196, proti pa 92.

O bližajočih se skupščinskih volitvah piše neki hrvaški list, da bodo te postavili dr. Mačka pred odločitev, da sprejme ponudbe JRZ, ali pa ostane še dalje, morda nekoliko let, v abstinenca. Po mnenju vodilnih krogov JRZ, pa bo moralo hrvatsko politično vodstvo po volitvah priti do spoznanja, da za uresničenje svojih zahtev ne more računati na srbsko združeno opozicijo, ker njene tri skupine ne bodo imele politične moči. Ravnotako računajo v teh krogih, da bi nadaljna dolgoletna abstinenca oslabil položaj hrvatskega kmečkega gibanja.

Iz vrst združene opozicije je izšel predlog, naj bi se vse krajevne organizacije sestavile skupno za vse stranke, ki tvorijo združeno opozicijo. V njih naj bi bili najvplivnejši pristaši združene opozicije, ne glede na to kateri stranki je kdo prej pripadal. Na ta način bi se tudi združena opozicija, kot taka, polagoma pretvorila v enotno politično stranko v državi.

Na eni izmed zadnjih sej senata je predsednik vlade dr. M. Stojadinović, na vprašanje nekega senatorja, glede avstrijske priključitve odgovoril sledeče: „Pred priključitvijo mi je kancelar Hitler izrecno podčrtal željo in interes Nemčije za obstoj močne in krepke Jugoslavije. Prav tako so nam uradni zastopniki Nemčije potrdili načelo popolne nedotakljivosti jugoslovenske meje z Nemčijo. Najboljše poročilo za Jugoslovane na Koroškem misli naša vlada, da jih bo mogla dobiti v prijateljskem razmerju med Nemčijo in našo državo. Vsa vprašanja, ki se bodo pojavila, prepričan sem, da se bo uredila na prijateljski način.

Kakšno stališče bo zavzela naša država napram naši ogroženi zaveznici Češkoslovaški, pa je re-

kel predsednik vlade sledeče: „Zastran Češkoslovaške republike imam poročilo, da je te dni Nemčija dala potrebne izjave, ki so delovale zelo pomirljivo in ugodno na češkoslovaško vlado. Glede naših obveznosti do Češkoslovaške republike izjavljam, da so precizno dogovorjene z medsebojnimi obveznostmi v okviru Male antante. Te obveznosti bo naša vlada spoštovala.“

V senatu so začeli obravnavati predloženi proračun za leto 1938/39, ki ga je odobrila narodna skupščina. Na enih izmed prvih sej so razpravljali v zakonskem načrtu glede ustanovitve novih okrožnih in sreskih sodišč, ki ga je narodna skupščina že sprejela in po katerem bo tudi Murska Sobotica dobila okrožno sodišče. Po daljši razpravi je bil načrt tudi v senatu sprejet z 52 glasovi večine.

„Sedanji narodni skupščini poteka poslovna doba v prvi polovici prihodnjega leta. Nekateri člani vlade pa so izjavili, da bodo volitve razpisane v najkrajšem času. Poleg tega je običaj, da naša skupščina ne dočaka polnih 4 let funkcijske dobe, pa se da tudi iz tega sklepati, da bodo volitve morda že pred koncem tega leta, recimo v avgustu“. To vest čitamo v nekem časopisu.

Dr. Maček namerava baje v kratkem obiskati Beograd, kjer naj bi bila ob tej priliki velika skupščina, na kateri bi govoril tudi dr. Maček sam. Takrat se bi sestal tudi z ostalimi voditelji združene opozicije, s katerimi bi izdelal načrt za skupen nastop združene opozicije v primeru razpisa volitev v narodno skupščino.

Vsi drugi politični dogodki so spričo dogodkov v Avstriji stopili v ozadje. Takoj po izvedeni združitvi Avstrije z Nemčijo in po odstopu poslednjega predsednika samostojne Avstrije Miklasa je prispel voditelj vsega nemškega naroda Adolf Hitler na Dunaj. Pripravili so mu bučen sprejem in po vsej Avstriji so ta dogodek proslavljali kot praznik. Prvo delo novih avstrijskih gospodarjev je bilo, da so priključili avstrijsko vojsko k nemški. Sploh pa se nemški uradniki in nemški vojaki, ki so preplavili Avstrijo, trudijo, da bi čimprej pretvorili Avstrijo v nemško pokrajino in povsod izbrisali znake, ki bi spominjali na nekdanjo samostojnost. Mejnike med Avstrijo in Nemčijo so že prodrli in jih spravili v muzeje. Zakon proti židom so razširili tudi na avstrijsko ozemlje, s katerim so posebno prizadeti židovski sodniki, odvetniki in zdravniki. Avstrijska poslaništva v vseh tujih državah so ukinjena in njih delo so prevzeli poslaniki Nemčije.

Hitler je nameraval obiskati še Gradec pa se je moral nenadoma vrniti v Berlin, kjer so ga stotisoči sprejeli z takšnim navdušenjem, kakršnega nemška prestolnica ne pomni. V upravnem pogledu so Avstrijo razdelili na tri področja. V teku so pogajanja, da se izenači avstrijska in nemška valuta in so zlato avstrijske narodne banke že prepeljali v Berlin. Izmed vseh držav bo japonska vlada prva priznala zasedbo Avstrije po Nemčiji. Nova nemška vlada v Avstriji je razpustila

katoliške organizacije. Številni politiki bivšega režima, ki niso mogli zbežati, so iz obupa nad novimi razmerami izvršili samomor.

✓ V zvezi zadnjimi dogodki v Avstriji pa je značilno, da se v Gradcu širijo lažnive govorice, kako Jugoslavija preganja sedaj mariborske, pljuške in celjske Nemce. „Srpski vojaki“ baje preganjajo z bajoneti mariborske Nemce po ulicah sem in tja, zapirajo in pretepajo jih, da se nihče ne upa na cesto. Takšne vesti, ki imajo svoj prozoren namen, širijo ljudje, katerim je veliko na tem, da bi se odnošaji med Jugoslavijo in njenimi novimi sosedi kar od začetka čim bolj poslabšali.

ŠIRITE

„Mursko Krajino“

Madžarska je čestitala nemški vladi zaradi priključitve Avstrije k Nemčiji. V čestitkah povdarja kot zelo pomembno, da se je ta velik dogodek izvršil brez prelivanja krvi. Prepričana je, da se bodo tesni odnošaji tudi v bodoče ohranili med Nemčijo in Madžarsko.

Vloge pri hranilnicah stalno naraščajo

Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so tudi v mesecu februarju 1938 narasle vloge pri slovenskih samoupravnih hranilnicah in sicer v celoti za 11 milj. ter znašajo 1.053.582.310 Din. Če odštejemo v tem prirastku vsebovane, vlagateljem pripisane obresti (1,4 milj.), se pojavi čisti prirastek Din 9,5 milj., torej pol milijona več kot v mesecu januarju. V 2 mesecih so torej vloge narasle za blizu 19 milijonov Din.

Vloge na knjižice so znašale skupno 625,9 milj., vloge v tekočem računu 427,6 milj. Vsota vlog na knjižice je narasla pri 9, vlog v tek. rač. pri 10, skupni znesek vlog pa pri 12 hranilnicah, število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. rač. pri 9 in skupno število vlagateljev pri 7 hranilnicah. Vseh vlagateljev je 135.104.

Iz teh številk izhaja, da je akcija za vpostavitve likvidnosti hranilnic in ostalih denarnih zavodov vplivala prav ugodno tudi v mesecu februarju, in da se razvija gibanje vlog zelo ugodno, ker se zaupanje vedno bolj vrača. Dotok novih vlog je stalno razveseljav.

Šoferski tečaj

Ponovno sporočamo onim zainteresentom, kateri mislijo posecati šoferski tečaj Touring-Cluba, da naj z prijavami pohite. Tečaj se bo začel v začetku aprila v Murski Soboti. Skupni stroški tečaja (t. j. izpitna taksa, šolnina in praktične vaje) znašajo Din 1500. Pri večji udeležbi se bodo ti stroški seveda znižali. Kdor se misli tečaja udeležiti, naj to takoj javi: Zadrugi mlatičarjev, Gorica št. 9. p. Puconci.

Občinske volitve

Bliža se čas, ko si bodo naši občani izvolili svoje občinske odbore. Izgleda, da bodo volitve v glavnem potekle mirno, le v nekaterih občinah se obeta bolj živahna agitacija.

V Martjancih si stojita kandidata za predsednika občine trdno nasproti. Obojestranska agitacija je prav živahna, vendar obstoji upanje, da bodo volilci svobodno in brez posebnega pritiska odločili zmago, ki bo, po razpoloženju volilcev sodeč, prav pičila.

Tudi v Selu se živahno agitira za oba kandidata, obstoji pa upanje, da bo zmagala lista dosedanjega predsednika občine g. Varga Kolomana. G. Varga se je namreč z dosedanjim županovanjem izkazal korektnega in pravičnega in je bil vedno vsem željam in potrebam svojih občanov naklonjen, radičesar ima pri volilcih veliko zaupanje, dočim g. Kocet Josip v občinskem poslovanju ni tako izurjen.

V Šalovcih se tudi živahno agitira za oba kandidata. V kolikor je mogoče premotriti, je velika večina volilcev za g. Žiško Janeza, kar je tudi umevno, saj je g. Žiško, kot dosedanji predsednik občine, vse občinske posle izvrševal v zadovoljstvo občanov in oblastev, zato je tudi pričakovati, da bo z veliko večino ponovno izvoljen za predsednika občine. Drugi kandidat je g. Filo Blaž, vpokojen šolski upravitelj. On ima posestvo v Štrigovi in kot tak nemore ostati trajno v Šalovcih.

V kolikor smo obveščeni, kandidira v občini Pečarovci poleg g. Banfi Štefana tudi g. Zelko Josip iz Pečarovca št. 111, ki pa nima posebnih izgledov za izvolitev. Dosedanji predsednik občine g. Banfi je namreč radi svojega nepristranskega postopanja in naklonjenosti vsem potrebam občanov pri volilcih prav priljubljen.

Kakor smo zvedeli, je hotel v Gor. Lendavi kandidirati tudi dimnikarski mojster g. Ovčar Franc, kateremu pa je bila kandidatna lista, radi premalega števila predlagateljev, zavržena. Tako prihaja v Gor. Lendavi vpoštev samo kandidatna lista g. Bačiča.

V Bodoncih sta vloženi dve listi in sicer g. Hodošek Ludvika iz Zerkovca in g. Lulek Ludvika iz Strukovca. Vsekakor se bo večina volilcev odločila za listo g. Hodoška, ker je poznan kot korekten in iznajdljiv človek in ker se je v dosedanjem dolgotrajnem županovanju izkazal kot pravičen in naklonjen vsem potrebam svojim občanov.

V ostalih občinah je vložena samo po ena kandidatna lista in sicer kandidirajo v Puconcih g. Kuhar Štefan, v Gor. Petrovcih g. Bohar Adam, v Pertočah g. Kolmanko Josip, v Cankovi g. Vogler Viktor, v Kuzmi g. Fartek Janez in v Kupšincih g. Titan Janez — to so vsi dosedanji predsedniki občin.

Naša želja je, naj bi volitve povsod potekle mirno in naj ne bi imele za povod osebnega sovraštva.

ZAGREBŠKI VELESEJEM.

2.—11. IV. 1938.

XV. SALON AVTOMOBILOV 29. SPECIJALNI SEJEM:

vino, poljedelstvo leto in dom, kozmetika, turizem.

Na železnicah 28. III. — 16. IV. v Jugoslaviji brezplačni povratek, v sosednjih državah 25% do 50% popusta, na Jadranskih parobrodih višji razred za ceno nižjega.

Bodimo previdni in skrbimo za poslopje okrožnega sodišča

V predzadnji številki našega lista smo navedli koristi, ki bi jo imeli posamezniki in občina od okrožnega sodišča, ko bo v Murski Soboti začela poslovati. Omenili smo tudi, da je tozadevni zakon v narodni skupščini sprejet in da ga bo brezdvomno tudi senat osvojil, kar se je že tudi zgodilo.

V zakonu je določen sedež okrožnega sodišča v Murski Soboti. Začetek poslovanja sodišča pa s 1. julijem tek. leta to pa le tedaj, ako bodo primerni prostori na razpolago.

Sobočanci, zavedajmo se te velevažne pridobitve za naše Prekmurje posebno pa za našo Mursko Sobotico in takoj podvzamimo vse potrebno, da bomo ob pravem času okrožnemu sodišču stavili primerne prostore na razpolago. Naloga občine je, naj takoj poskrbi za prostore, pa tudi če bi se z svojimi sedanji prostori, ki jih ima danes na razpolago v gradu, delno prikrajšala, odnosno stisnila.

V tem primeru naj se zaveda, da bo ravnala v trajno korist našega mesta, zavedajo pa naj se tudi občani, da je njih dolžnost občinsko upravo v tem stremljenju vsestransko podpirati.

Samoumevno je, da so prostori v gradu neprimerni za stalno nastanitev okrožnega sodišča, so pa brezdvomno primerni in tudi zadostni za začasno nastanitev.

Takoj pa naj se začne raziskovati prostor za zidavo poslopja okrožnega sodišča in naj se pripravi vse, da se z zidavo čimprej začne.

V Soboti imamo poleg siromašnih tudi mnogo bogatih ljudi, ki svoje velike prihranke morda hranijo brezplodno doma. Posebno tem trkamo na srca, naj s svojimi prihranki v obliki posojila podprejo občinsko upravo v tem velevažnem stremljenju.

Slednjič si dovolimo pripomniti, da ima Murska Sobotica, glede sedeža okrožnega sodišča, velike nasprotnike. Še danes podvzemajo vse mogoče poti, da bi sedež okrožnega sodišča prenesli (nekam drugam. Zato je dolžnost nas vseh, neglede na politično pripadnost ali imovinsko stanje, da to ne dovolimo in da z veseljem in morda tudi z nesebičnimi žrtvami čimprej omogočimo sezidati dostojno poslopje za okrožno sodišče.

„Vesela božja pot“ se ponovi v soboto 26. III. 1938 ob pol 9. uri v Sokolskem domu v M. Soboti

Čudni dogodki.

Takoj ko je nastopilo lepo pomladansko vreme, so začeli prihajati k nam številni avtomobilisti. Radi okrepčila in drugih opravkov puščajo svoje avtomobile pred raznimi krčmami v glavnem pa pred Fafikom in hotelom Krona. Pogosto pa se dogaja, da so lastniki avtomobilov opozorjeni, da so kolesa avtomobilov prazna. V sličnih slučajih se je ponovno ugotovilo, da je nekdo odnesel zračni ventil koles in na ta način se je seveda zračna cev izpraznila. Bolje situlirani avtomobilisti naročijo takojšno nadomestilo odstranjenih vijakov in ventilov. Pripetilo se je celo to, da se je ta pojav na enem avtomobilu v razdobju ene ure ponovil dvakrat.

Umevno je, da je vse to na avtomobiliste dokaj čudno vplivalo in da so si ustvarjali svoje mnenje, ki ni za naše mesto prijetno niti ne privlačno za naš tujski promet.

Zavedajmo se, da želijo imeti izletniki, ki prihajajo k nam, svobodo, varnost in prijetno bivanje. Zavedajmo se pa tudi, da se s takšnim početjem kvari dober glas, ki ga prekmursko ljudstvo povsod uživa.

Varnostnim organom pa priporočamo, da strogo pazijo na takšne primere, in da jih brez nadaljnega prijavijo oblastvu.

GASILSTVO:

Obveščeni smo, da nameravajo nekatere gasilske čete nastopiti skupno v svečanem kroju na voliščih ob sedanjih občinskih volitvah. V tem slučaju bi ravnale zoper obstoječim predpisom. Opozarjamo vse gasilske čete na okrožnico Vatrogasnega saveza št. 3516/35, ki Vam je bila dostavljena 17. decembra 1935 in ki se glasi: Ministrstvo za telesno vzgojo pod br. 8556/35 strogo prepoveduje gasilstvu nastopati v krojih na političnih shodih in manifestacijah kakor tudi na voliščih. Držite se teh navodil in ne hodi-te na volišča v svečanih krojih.

Iz pisarne gasilske župe.

Slovenski knez Kocelj.

Nekateri slovenski časopisi, med njimi tudi „Murska Krajina“, so posneli po hrvatski Riječi beležko, ki je navajala nekatere ugovore proti poimenovanju soboške gimnazije po zadnjem knezu nekdanje svobodne Slovenske krajine v srednjem veku, po knezu Koclju. Videz te beležke je bil, da hoče braniti zgodovinsko resnico proti legendarnemu potvarjanju, na podlagi katerega da hoče menda soboški profsorski zbor postaviti na čelo gimnazije moža, ki tega ne zasluži; da je bil knez Kocelj popolnoma brezpomemben slovenski knezič, da je bil hlapčevski fevdalni knez nemškega cesarstva in da je celo padel v bojih proti Hrvatom kot nemški zaveznik. Za zadnjo trditev so klicali za pričo celo hrvatskega zgodovinarja Šišića. Neznanje zgodovine je zavedlo pisca beležke celo tako daleč, da je kneza Koclja imenoval v isti sapi kar za zaveznika Karla Velikega v bojih proti Obrom, dasi je Karel Veliki umrl že leta 814, Kocelj pa je zavladal šele leta 860 ali 861. (Dalje sledi.)

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Prejeli smo:** Ustrezajoč želji naših obiskovalcev se je dram. odsek Sokolskega društva Murska Sobota odločil, ponoviti veseloigro „Vesela božja pot“ v soboto dne 26. III. 1938 ob pol 9. uri zvečer v Sokolskem Domu v Murski Soboti. Čisti dobiček te vprizoritve je uprava namenila zletnemu fondu v Prago, da tako omogoči čimveč, finančno šibkim, udeležbo na tej veliki manifestaciji. Prosimo vse naše obiskovalce, da ne odklanjajo vstopnic, saj jim bo igra nudila dve urci neprisiljene zabave in razvedrila.

— **Mrtelnost.** Čevljarski mojster Varga Viktor iz Murske Sobote, je 21. marca 1938 nenadoma umrl. Zapuščal vdovo in 5 nepreskrbljenih otrok. Pokojni je doživel 50 let starosti in je bil dober obrtnik, pošten in skrben družinski oče. Naj počiva v miru. Preostalim naše sožalje.

— **V poročilu o Zupančičevem večeru** je pomotoma izostalo: Deca tuk. osnovne šole, pod vodstvom g. Jezovškove je prav precizno prednášala „Mak“ prirejen kot baletna točka. Prizor je bil tako ljubeč, da je celo starejšim moškim privabil solze v oči.

— **„Prtič pogrni se, ovca stresl se, palici iz torbe.“** Pravljica igra v 5. dejanjih — 18. in 19. III. 1938. Pomladek rdečega križa na tuk. gimnaziji (tretje-šolci) so pod vodstvom svojega prof. g. Liška uprizorili v navedenih dneh ljubko mladinsko igro in želi za svoj posrečeni nastop in precizno izvedbo mnogo odobravanja. Režiser, ki je obenem prevajalec, se je lotil stvari z vso potrebno ljubeznijo in le njemu lastno temeljitostjo, trud ni bil zaman. Aplavz, celo ob odprtem odru naj bo izraz hvaležnih gledalcev. Nekateri igralci so kar čeli umetniki, naj omenim le „Janeza“, „očeta“, „gospo mamico“ in še druge, vsi prav vsi so se potrudili. Režiserju in mladim igralcem k uspehu iskreno čestitamo in jih prosimo, da nas zopet kmalu presenetijo s kako mladinsko igro, ki jih v Soboti manjka.

— **Nakup stavbišča.** Zidarski mojster g. Kos Franjo iz Rakičana je kupil v Grajski ulici lepo stavbišče, na katero si bo v tem letu vpostavil stanovanjsko poslopje. Mlademu stavbeniku čestitamo na napredku.

— **Nepravilna vožnja kolesarjev.** Pogostokrat imamo priliko opazovati, kako gotovi kolesarji neovirano in z veliko naglico vozijo po tratoarjih. Kaj lahko se zgodi pri tem, da povozijo pasante med katerimi se velikokrat nahajajo otroci. Red naj bo za vse in tako tudi za kolesarje. Zavedati se moramo, pa bodisi da smo katerega-koli poklica, da se po hodnikih kraj cest nesme voziti.

SOKOL

Bratje in sestre!

Poleg telesne je treba človeku tudi duševne hrane. Zato segajte pridno po knjigah naše knjižnice, ki posluje redno ob nedeljah od 11—12. ure. Zdravo!

PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH
U
C
H
KOLESARJI!

Najnovejši modeli koles vseh svetovnih znamk v največji izbiri **po globoko znižani ceni.** Preden si kupite kolo, si v lastnem interesu oglejte mojo veliko zalogo.

Ponudbe pismeno ali ustmeno brez obveze za nakup.

Štivan Ernest, Murska Sobota

trgovca z kolesi, motornimi vozili, šivalni in pisalni stroji, fotografski aparati in ves foto material, radio aparati itd.

PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH—PUCH

DOPISI:

— **Kako hudo se godi staremu človeku.** Pri nas v Večeslavcih imamo 70 let staro občinsko revo. Vsled starosti in onemoglosti nemore hoditi niti delati. Ima samo eno staro in zakrpano obleko. Položena je v neko leseno korito in tako jo nosijo radi prehrane od hiše do hiše, njeno prenočišče je pa v živinskem hlevu. Kot sirota in delanezmožna, je v vsem silno zapuščena, onesnažena in polna neprijetnega mrčesa. Shirala je tako hudo, da tehtja kvečjemu 30 kg. Lokalne oblasti bi se morale bolj zanimati za svoje občinske reveže in jih oskrbovati z človeku primerno hrano, obleko in stanovanjem. Ta primer ni v čast ne občini in ne človeški družbi.

— **Črnelavci.** Preteklo nedeljo se je vršil pri nas prvi redni občni zbor Društva Kmečkih fantov in deklet Črnelavci—Veščica. S tajnimi volitvami je bil izvoljen novi odbor s predsednikom Rudijem Titanom, posestnikom iz Črnelavca. Poročila funkcionarjev so prikazala občnemu zboru pestro sliko društvenega delovanja. In prav to delo je tisto orožje, s katerim smo premagali vse ovire, ki so nam jih stavljali na pot. Občni zbor je ustvaril s svojimi sklepi nekako ogrodje za bodoče delo. Poleg običajnih tečajev, predavanj itd., bo odbor skušal organizirati trimesečni gospodinjinski tečaj. Z velikim odobravanjem je bil sprejet tudi predlog, da se naj začne s poučevanjem nemščine. Izobrazba je naše orožje!

— **Naziv pošte Gornja Lendava.** Direkcija pošte v Ljubljani nas obvešča z odlokom dir. št. 2076/II. b-1938 od 17. marca 1938, da vas Gornja Lendava ni spremenila svojega imena, samo občina se sedaj imenuje „Grad“. Ker pa se naziv pošte ravna po imenu kraja kjer je nastanjena, ostane ime tamošnje pošte nespremenjeno. Pravi naslov za občino v Gornji Lendavi je ta: „Občina Grad, pošta Gornja Lendava“. Prednjo obvestilo se daje v vednost vsem državnim, civilnim in vojaškim oblastvam, kakor tudi privatnikom, ki imajo dopise za Gornjo Lendavo odnosno Grad. Uprava pošte.

— **Gornji Slaveči.** Po dolgi mučni notranji bolezni je dne 17. marca 1938 umrl Bežan Miha. Pokojni je doživel 61 let starosti in je bil radi svoje dobrodušnosti pri ljudstvu zelo priljubljen. Ob veliki udeležbi naroda, domače gasilske čete in godbe, smo ga dne 19. marca sprevedili k večnemu počitku. Zapuščal 6 otrok, katerim izrekamo naše sožalje.

— **Ropoča.** Pred par dnevi je g. Šadl Anton pri sosedu zaklal svinjo. Pri raztelesenju je ugotovil, da je imela svinja na jetrih vseporno metelico. Gotovo se je v minuli jeseni pogostoma pasla po močvirnatih krajih.

— **Pojasnilo.** Dopis, ki smo ga objavili v št. 12 našega lista pod Rankovci, smo ga dobili od izpitne komisije ne pa iz Rankovcih, kakor si nekateri domnevajo.

— **Hudobnost.** Pred par dnevi se je z svojim avtomobilom peljal g. Weiss Oskar iz Murske Sobote proti Rogoševcem. Ko je ob 21. uri prispel v Krašče, je na ostrem ovinku opazil čez cesto položen debel hlood. Pravočasno je ustavil avto in se tako rešil hude nezgode. Zlikovci, ki so čez cesto položili hlood, so hudobni ljudje in vredni stroge kazni.

— **Ljutomer.** Deseti vinski sejem z vinsko razstavo, ki ga je priredila Vinarska podružnica v Ljutomeru, je lepo uspel. Razstavljeno je bilo 138 vzorcev vina, ki so obiskovalcem zelo ugajali. Pri tej prireditvi se je tudi mnogo poučnega in koristnega videlo in slišalo. Že pri otvoritvi so razni govorniki kritično presojali in primerjali položaj vinogradnikov v preteklosti, sedanjosti in v bodočnosti. Mnogoštevilni gostje pa so že med pokušanjem izmenjavali svoja mnenja o vinskem vprašanju. Vinogradniki in razstavljalci so bili tudi z materialnim uspehom zadovoljni, saj so prodali c. 700 hl. vina, po večini domačim kupcem. Zadovoljni pa bodo tudi kupci, ki so se pravočasno oskrbeli z našim kvalitetnim vinom. Cene vinu so se gibale za mešana vina 5 do 6 Din, za sortne pa 6 do 8 Din za liter. Lepa prireditev bo ostala vsem udeležencem v najlepšem spominu.

POZOR!

V nedeljo 20. III. je zgubil gosp. Menhard na potu iz Pucincih v M. Soboti, mogoče tudi v M. Soboti, mojo aktovko, v kateri se je nahajala knjiga slikanih spomenikov in Narodnih listov. Ista nima za drugega nobenega pomena, meni pa manjka. Kdor mi jo povrne dobi takoj **100 Din nagrade.** Gospod Menhard pa nima za mene nobenega opravila več.

Močnik Jožef

kamnosečtyo v Murski Soboti.

Nogomet:

V petek, dne 25. marca popoldne ob 3. uri bo na Murinem igrišču izlvalna nogometna tekma *Občinski team: S. K. Mura*.

V nedeljo, dne 27. t. m. popoldne ob 3. uri bo na Murinem stadionu prijateljska nogometna tekma *Ptuj: Mura*.

V nedeljo, dne 20. t. m. je gostovala Mura v Celju ter odigrala prijateljsko tekmo z prvorazrednim klubom Atletiki. Po zelo indolentni igri Mure so Celjani lahko in sigurno zmagali z rezultatom 6:1 (6:0). Mura je nastopila brez Videnška, Flescha, Hojerja in v prvem polčasu brez Starca.

Biljard: Maribor: Murska Sobota 4:1.

V svrhu propagiranja biljardnega sporta je S. K. Mura priredila dvomatch z Mariborskim biljardnim klubom.

Tehnični rezultati: Peterka: Župančič 300:198, Strniša: Ivkovč 300:261, Čerič: Nemec 300:201, Potočan: Fabič 300:138, Lepej: Norčič, Norčič predal.

Gostje so pokazali vse fineše tega, pri nas žal premalo vpoštovanega sporta. Višek prireditve je tvorila exhibicija med znanim mojstrom g. Hobbacher in Benderjem, katerih dovršena igra je številne gledalce zadivila. So bočanom se pozna pomanjkanje treninga ter trema, ki spremlja ob prvih nastopih igrače.

Pričakujemo, da to ni bila zadnja prireditve te vrste ter Mariborskemu biljardnemu klubu za to srečanje izrekamo tudi tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

LOVSTVO

V lanskem letu je bilo upeljeno obvezno zavarovanje vseh lovcev po zelo ugodnih pogojih. Središnja zveza lovskega društva kraljevine Jugoslavije je računalo s tem, da bodo lovci prijavili prostovoljno tudi veliko število jamstvenih zavarovanj, zato je tudi dossegla tako ugodno obvezno zavarovanje.

Toda jamstvenih zavarovanj, dasiravno so zelo važna in koristna, je bilo prijavljenih prav malo. Pod jamstvenim zavarovanjem se namreč razume to, da se lovec zavaruje proti nezgodam, ki jih morda ob času vršenja lova na drugi osebi ali tujim imetjem naredi.

Za tovrstno zavarovanje se plača letno od 7 dinarjev navzgor. Priporočamo vsemu članstvu Prekmurskega lovskega društva, da se jamstveno zavaruje, ker nihče ne ve kdaj se mu bo nezgoda pripetila. V zavarovanje se lahko prijavite z dopisnico dostavljeno Lovskemu društvu v M. Soboti.

Pokončavanje vran in srak.

Sresko načelstvo v Murski Soboti je v sporazumu z Sreskim kmetijskim odborom in Lovskim društvom odredilo pokončavanje vran in srak potom zastrupljenih jajc. Zastrupljenje jajc

se bo izvršilo na račun Lovskega društva in Sreskega kmetijskega odbora, dočim naj bi v to svrhu jajca darovali kmetovalci. Vse se bo izvršilo po določenem programu, ki bo občinam pravočasno dostavljeno.

Naši kmetovalci, ki jim vrane in srake na poljih delajo vsako leto mnogo škode, bodo gotovo z veseljem sprejeli to vest in radevolje darovali v to svrhu zadostno število jajc. Opozarjamo pa vse, da zastrupljene vrane in srake, v kolikor jih bodo našli, globoko v zemljo zakopajo in tako tudi zastrupljena jajca, v kolikor jih ne bodo roparice požrle.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murski Soboti.

Seja nadzornega odbora.

V petek 18. t. m. se je sestal nadzorni odbor združenja trgovcev v M. Soboti pod predsedstvom g. Bac Ludvika k zasedanju, ki je trajalo nad dve uri. Seji sta prisostvovala predsednik združenja g. Čeh Franc in podpredsednik g. Brumen Joško. Nadzorni odbor je v tem zasedanju zaključil delo s pregledom celokupnega poslovanja združenja v poslovnem letu 1937. Našel je vse v redu, zlasti, da so se vknjižbe ujemale s prilogami in je tudi ugotovil pravo premoženjsko stanje združenja, o katerem bo poročal na prihodnjem občnem zboru.

Nujno opozorilo vsem članom, ki so v zaostanku s plačilom članarine.

Uprava združenja opozarja vse članke, ki še niso plačali članarino za leto 1937, naj to nemudoma store. Uprava bo v prihodnjih dneh proti vsem zamudnikom postopala po predpisih zakona, ker mora biti ta zadeva urejena še pred občnim zborom.

Licitacija za dobavo gramoza.

Službeni list kos 21 od 16. marca t. l. objavlja razglas sreskega načelstva Maribor levi breg ki pravi, da se vrši:

dne 19. aprila 1938 ob 9. uri v pisarni tehničnega razdelka v Mariboru za drž. cesto šte. 50 prva ustna zmanjševalna licitacija za ca 4 400 m³ raznega tolčenca; za državno cesto šte. 17 pa za ca 1500 m³ prodca oziroma tolčenca;

dne 20. aprila t. l. ob 9. uri se vrši v pisarni cestnega odbora v Ptuj za drž. cesto šte. 17 licitacija za ca 2800 m³ prodca;

dne 21. aprila t. l. ob 9. uri se vrši v pisarni občine Ormož za drž. cesto šte. 17 licitacija za ca 1700 m³ tolčenca oziroma prodca;

dne 22. aprila t. l. ob 11. uri se vrši v pisarni sreskega načelstva v Dolnji Lendavi za drž. cesto šte. 47 licitacija za ca 580 m³ prodca oziroma tolčenca.

Prodajam parni kotel H. P. 4 v dobrem stanju. ŠOŠTAREC ŠTEFAN, Mačkovič 4.

KMETOVALCI SADJEREJCI VINOGRADNIKI VRTNARJI

najvažnejše potrebščine

UMETNA GNOJILA, SREDSTVA ZA ZATIRANJE ŠKODLJIVCEV, POLJED. STROJI

Apnena sečnina 40%
Apneni dušik 16% oljen
Apneni dušik 16% neoljen
Nitrofoskal-I z 8% N, 6% P2 O5, 8% K, 0 35% CaO
Nitrofoskal-II z 4% N 8% P2 O5, 8% K2O 33% CaO
Nitrofoskal-III z 4% N, 10% P2 O5, 4% K2O 33% CaO
Nitrofos s 4% N, 12% P2 O5,
Fosfatna žilindra FZ 6/10/18%
Rudninski superfosfat 16%, 0.5% lat.
Rudninski superfosfat 18%, 0.5% lat.
Kostni superfosfat 19%, 0.5 lat.
Razklejeno kostno moko 30%
Kalijevo sol 40%
Cilski soliter

UMETNA GNOJILA

Drevesni karbolineji vseh vrst
Neodendrin
Dendrin
Biljbran
Arborin
Aresin
Solbar
Nospazit
Bakreno apno in žveplena apnena brozga
Švajnfurtsko zelenilo
Tobačni izvleček
Mazavno milo
Sotor lepilo za gosence
Cepilna smola

Vse vrste poljedelski stroji,
Drevesne škropilnice najmodernejši sistem,
Triljerji vseh vrst, slamožnice, repoznice, sejalni stroji.
VSE VRSTE SEMENJA ZANESLJIVO KALJIVA
domača detelja, vse vrste travna semena, vrtna in cvetlična semena itd. — vse vrste specijalno, galanterijsko, stekleno in porcelanasto blago po najnižjih cenah.

ČEH FRANC, trgovina z mešanim blagom

TELEFON ŠT. 2. MURSKA SOBOTA TELEFON ŠT. 2.

CENIK

najvažnejših življenskih potrebščin

Sladkor v kockah in prahu	1 kg	Din 16.—
Sladkor kristalni	1 kg	Din 14.50
Sol mleta morska z vrečo	1 kg	Din 3.—
Sol mineralna z vrečo	1 kg	Din 2.75
Sol min. za živ. z vrečo	1 kg	Din 1.75
Moka pšenična la. Ban. Ogg	1 kg	Din 4.—
Moka pšenična domača Ogg	1 kg	Din 3.75
Moka ržena la.	1 kg	Din 3.50
Moka ržena la.	1 kg	Din 3.25
Kavini surogati „Frank“	1 kg	Din 18.—
Kava pražena „Minas“	1 kg	Din 68.—
Kava pražena „Santos“	1 kg	Din 80.—
Riža glazirana navadna	1 kg	Din 7.—
Riža karolina	1 kg	Din 10.—
Rozine grške navadne	1 kg	Din 12.—
Rozine grške prima	1 kg	Din 16.—
Milo „Zlatorog“ in „Schicht“	1 kg	Din 12.—
Milo „Zlat.“ in „Schicht“ terp.	1 kg	Din 13.—

V bodoče bomo od časa do časa objavljali vedno dnevne cene raznemu blagu na domačem tržišču.

PRODAJAM
novo sezidan in urejen
mlin na trajni vodi, zraven
3 pluge zemlje (njive, travnik in sadovnjak), stanovanjsko in gospodarsko poslopje, vse v najboljšem stanju. — Nahaja se v Radvenih Ivanjci.
BRAČKO JAKOB. 3

PRODAJAM
v Tešanovcih 20 oralov zemlje obstoječe iz njiv, travnikov in gozda. Zlčano in z opeko krito hišo, v kateri je gostilna in gospodarsko poslopje — vse v dobrem stanju. — Nadalnje informacije se dobi v **HOTELU „KRONA“ V BELTINCIN.**

Posl. št. 1 1345/37

Dražbeni oklic

Dne 29. aprila 1938 ob 9. uri bo pri tem sodišču v sobi šte. 18 dražba nepremičnin: stavbišča, hiše, vrta itd.
Zemljiška knjiga: Murska Sobota 1/2 vl. št. 791.
Cenilna vrednost: 40 000 Din.
Najmanjši ponudek: 20 000 Din.
Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je prijaviti sodišču najpozneje pri dražbenem nroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.
V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.
Okrajno sodišče v Murski Soboti, odd. IV., dne 10. marca 1938

SPREJME SE TAKOJ

ključavničarski vajenec

pri KOČVARI ŠTEFANU v Murski Soboti
Mala ulica 3.

Posl. št. 1 411/37.

Dražbeni oklic

Dne 29. aprila 1938 ob 8. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, njiv, travnikov, gozdov itd.
Zemljiška knjiga: Adrijanci vl. št. 100, 153, 246 in 1/2 vl. št. 30.
Cenilna vrednost: 21.378 Din.
Vrednost pritliklin: 3170 Din.
Najmanjši ponudek: 14 218 Din 04 p.
Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe je prijaviti sodišču najpozneje pri dražbenem nroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.
V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti
oddelek IV. dne 11. marca 1938.

Posl. št. 1 1041/37.

Dražbeni oklic

Dne 29. aprila 1938 ob 1/2 10. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, klavnice in drugih pritliklin.
Zemljiška knjiga: Korovci 1/2 vl. št. 16 in 118.
Cenilna vrednost: 111.943 Din.
Vrednost pritliklin: 1430 Din.
Najmanjši ponudek: 74 628 Din 66 p.
Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so prijaviti sodišču najpozneje pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.
Okrajno sodišče v Murski Soboti
odd. IV., dne 10. marca 1938.

Posl. št. 1. 1483/37.

Dražbeni oklic

Dne 8. aprila 1938 ob 8. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, njiv, gozdov, vinograda, travnika itd.
Zemljiška knjiga: Dankovci vl. št. 111, 182, 1/2 vl. št. 34, 1/6 vl. št. 78.
Cenilna vrednost: 191.195 Din 75 p.
Vrednost pritliklin: 13.600 Din
Najmanjši ponudek: 130 126 Din 75 p.
Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so prijaviti sodišču najpozneje pri dražbenem nroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.
V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.
Okrajno sodišče v Murski Soboti, odd. IV., dne 12. 3. 1938.